

Kategoria: Aktualności

Opublikowano: środa, 01, październik 2025 12:52

Alicja Cisowska

Odsłony: 746

Ogólnopolskie Porozumienie Organizacji Samorządowych apeluje o nowelizację ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej poprzez dodanie klauzuli przeciwdziałającej nadużyciom tego prawa. Celem jest ochrona interesu publicznego i zapewnienie sprawnego funkcjonowania samorządów.

Ponad 20-letnia praktyka stosowania ustawy ujawnia szereg nadużyć, m.in.:

- masowe i nadmiernie rozbudowane wnioski mające na celu sparaliżowanie działania urzędów,
- powielanie wniosków do różnych jednostek celem wywołania uchybień proceduralnych,
- wykorzystywanie informacji do prywatnych, komercyjnych lub zawodowych celów,
- pozorne działania dziennikarskie nieprowadzące do publikacji,
- wnioski generowane masowo przez AI,
- żądania informacji wrażliwych dotyczących bezpieczeństwa i zarządzania kryzysowego.

Zidentyfikowano trzy główne obszary nadużycia:

1. Zakłócanie pracy administracji lub szykanowanie urzędników.
2. Wykorzystywanie informacji dla celów prywatnych lub komercyjnych.
3. Dążenie do pozyskania danych wrażliwych z zakresu bezpieczeństwa publicznego.

Chociaż sądy administracyjne (np. NSA w wyrokach z 6 marca, 21 stycznia i 17 stycznia 2025 r.) uznają już istnienie nadużycia prawa do informacji publicznej, potrzebne jest jego wyraźne uregulowanie ustawowe.

Propozycja nowego przepisu

Ogólnopolskie Porozumienie Organizacji Samorządowych w swoim stanowisku wnosi o wprowadzenie w ustawie z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2022 r. poz. 902, ze zm.) następującej zmiany:

Po art. 5 dodaje się art. 5a w brzmieniu:

„Art. 5a. Odmowa udostępnienia informacji publicznej może nastąpić w przypadku, gdy z okoliczności sprawy wynika, że wniosek stanowi nadużycie prawa podmiotowego i jest składany w sposób sprzeczny z celem ustawy, w szczególności, jeżeli:

- 1) żądanie informacji ma charakter uporczywy, powtarzający się lub nadmierny, a jego realizacja prowadziłaby do nieproporcjonalnego obciążenia organu,*
- 2) wniosek składany jest z zamiarem pozyskania informacji w celach komercyjnych lub związanych ze sprawą indywidualną wnioskodawcy,*
- 3) wniosek dotyczy informacji, których ujawnienie mogłoby zagrażać skuteczności działań związanych z ochroną ludności i obroną cywilną oraz zarządzaniem kryzysowym niezależnie od ochrony informacji przewidzianej w innych przepisach,*

- a jednocześnie wnioskodawca nie wykazał, że uzyskanie informacji publicznej jest szczególnie istotne

OPOS postuluje o wprowadzenie do ustawy instytucji „nadużycia prawa do informacji publicznej”

Kategoria: Aktualności

Opublikowano: środa, 01, październik 2025 12:52

Alicja Cisowska

Odśłony: 746

dla interesu publicznego.”.